

POROČILO

O uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana Šiška za obdobje 1976–1980 v I. polletju 1979

Uvod

Skupščina občine mora, kot to določa zakon o temeljih sistema družbenega planiranja, najmanj enkrat letno obravnavati izvajanje družbenega plana, ki je začrtan letnimi smernicami za uresničevanje družbenega plana občine.

Letošnje obravnave zaslužijo še posebno pozornost, saj leto 1979 predstavlja občutno prelomnico v pogledu analiziranja prehojene poti, obenem pa že naravnost družbenega plana za prihodnje plansko obdobje. S tem v zvezi se pred nosilce planiranja od OZD do SIS in KS ter drugih postavljajo nove in zahtevne naloge, ki naj dokončno oblikujejo vizijo prihodnjega razvoja. Zato so tudi predpriprave potekale skladno s tem tako, da smo vse nosilce planiranja v občini informirali o dosedanjem razvoju za kar smo izdelali analizo dosedanjega razvoja od leta 1970–1978, hkrati pa smo analitične podatke, zbrane in urejene iz zaključnih računov, prilagojene družbenim kazalcem, posredovali tako za leto 1978, kot za prvo tromesečje ter polletje 1979, vsem nosilcem planiranja. S tem smo želeli zagotoviti vsem nosilcem planiranja tudi primerjalno analitično podlago za sprejemanje odločitev. Izvršni svet je na podlagi stalnega sodelovanja s TOZD in drugimi samoupravnimi organizacijami ter skupnostmi spremljal izvajanje sprejetih smernic ter z ukrepi tekoče ekonomske politike tudi odstranjeval opažene deviacije od sprejetih smernic. S poročilom, ki ga dajemo delegatski Skupščini le razčiščujemo široko akcijo vseh samoupravnih organizacij in skupnosti, ki so sodelovale pri izdelavi tega

poročila, hkrati pa s svojimi stališči ter zaključki želi prispevati še k eksaktnjšemu pristopu vseh nosilcev planiranja v prizadevanjih za čimboljšo realizacijo sprejetih planskih obveznosti, kakor tudi realno predstavitev elementov prihodnjega razvoja v družbeni dogovor o temeljih družbenega plana.

Četudi so se v preteklem letu še vedno pojavljale nepravilnosti in nedovoljna organiziranost ter povezava med vsemi nosilci planiranja, da je bilo ob usklajevanju metodoloških komponent realnega prikazovanja kazalcev razvoja še vedno prisotnega več subjektivizma, pa le opažamo, da se družbeno planiranje vgrajuje z vsemi svojimi pozitivnostmi na področje socialnega, prostorskega in ekonomskega razvoja v družbeno politični sistem, ki ga tudi napaja z vsemi elementi, ki so pomembni za sprejemanje planskih odločitev. V tem pogledu služi poročilo o uresničevanju družbenega plana že izhodišče za izdelavo ocene za leto 1979, ki bo dana še pred koncem leta 1979.

Zaradi pomanjkanja ustreznih strokovnih kadrov v samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki se ukvarjajo s planiranjem, so bile naloge, predvidene za prvo polletje 1979 opraljene z zamudo. Vendar ta zamik ni tolikšen, da bi povzročil zastoj ob sprejemanju planskih dokumentov v drugi polovici leta 1979. Zato je bilo v prvem polletju 1979 sklicanih več posvetov, seminarjev in inštruktaž, ki so bili namenjeni nosilcem planiranja v samoupravnih organizacijah in skupnostih, da bi v drugi polovici leta 1979 lahko uspeli izdelati in sprejeti v zakonitih rokih planske dokumente (analize, smernice itd.).

URESNIČEVANJE DRUŽBENEGA PLANA V I. POLLETJU 1979

Ko je delegatska skupščina občine Ljubljana Šiška s smernicami za uresničevanje družbenega plana v letu 1979 izpostavila osnovne usmeritve, so tudi v vseh samoupravnih organizacijah in skupnostih sprejeli akcijske programe za uresničevanje smernic. V okviru sprejetih akcijskih programov je prišla do izraza skupna akcija družbenopolitične skupnosti ter njenih organov ter samoupravnih organov in samoupravnih organizacij in skupnosti pri intenziviranju procesa samoupravne organiziranosti združenega dela, SIS ter KS.

Povezovanje gospodarstva na dohodkovnih osnovah kot ena od pomembnih nalog iz zakona o združenem delu je dobilo ob razpravi v delegatski skupščini konkretno usmeritev. Čeprav se nam ob polletju že kažejo ugodni rezultati v pogledu oblikovanja dohodka na osnovi svobodne menjave dela (pristop k financiranju konkretnih programov) bi bilo kakršnokoli zadovoljstvo v tem pogledu preurejeno, ker obstoje razlogi, da zaradi sprejetja nekaterih restrukturacij v II. polletju 1979 poslovni uspeh ne bo adekvaten prvemu polletju.

Izvajanje določil družbenega dogovora o minimalnih življenjskih in kulturnih standardih delavcev (kot enega temeljnih do-

kumentov za vspostavljanje **uskladja med stanovanjsko gradnjo in delovnimi mesti**) v OZD ter poglobljene razprave o tej problematiki na zborih delavcev s socialnega vidika so že pripomogle k umirjenjšim imigracijskim tokovom obenem pa že zagotovile vključevanje teh delavcev v procese samoupravnega življenja in odločanja. Zato je skrb nad to problematiko v naši občini, ki je izrazito imigratirno usmerjena, kontinuirana.

Na področju **zunanjetrogovinske menjave** so bili v OZD storjeni premiki, ki pa kratkoročno gledano, niso še dali večjih rezultatov povečane izvozne dejavnosti, tendence pa kažejo preusmeritev v večji izvoz, obenem pa sorazmerno enakomerno porazdelitev izvoza na konvertibilni trg, klirinški trg ter države v razvoju. V uvozu še vedno dominira uvoz iz konvertibilnega področja. Zato bo potrebno v prihodnje še večjo skrb posvetiti raziskavam o možnostih uporabe domače tehnologije in surovin, kar je bil tudi eden od sklepov Skupščine, ko se je obravnavala ta problematika. Skupščina občine je v pretečenem obdobju obravnavala informacijo o stanju in možnostih **razvoja malega gospodarstva** in je s svojimi sklepi podprla prizadevanja za združevanje OZD s področja obrti, hkrati pa je z določitvijo nosilcev nadaljnega razvoja malega gospodarstva (stanovanjsko in komunalno skupnost, krajevne skupnosti, združenje zasebnih obrtnikov, združeno delo) opredelila tudi idejna izhodišča in elemente razvoja malega gospodarstva v družbenem

dogovoru o temeljih plana, kar je nedvomno pozitivna usmeritev, ki bo v končni konsekvenci z izdelavo konkretnega programa razvoja malega gospodarstva dobila svojo potrditev.

Planirana proizvodnja s področja kmetijstva ni bila dosežena zaradi vpliva suše, ki je onemogočila normalni pridelek. Močno pa je posegla v zmanjšanje proizvodnje mleka tudi visoka cena močnih krmil. Ne glede na te okoliščine pa je pričakovati, da bo planirana proizvodnja za leto 1979 dosežena. Naloge, ki so bile nosilcem kmetijske politike dane s Smernicami, so se začele vključevati v programe dela KZ Medvode, Kmetijske zemljiške skupnosti in Skupnosti za pospeševanje kmetijstva in gozd., kar je že zagotovilo, da bodo tudi realizirane.

Ko se je v marcu 1979 obravnavala v delegatski skupščini Informacija o razvoju turizma v občini so bile hkrati sprejete tudi usmeritve, ki so med drugimi nalogami dolgoročne in kratkoročno programirane. Med kratkoročnimi nalogami naj omenimo izdelavo turističnega prospekta občine v 100.000 izvodih, otvoritev občinsko pohodne transverzale po poteh spominov, ureditev dovozne poti do planinskega doma Govejek, dočim je v sodelovanju z ostalimi krajevnimi dejavniki prišlo že do prvih premikov pri urejanju rekreacijskih centrov Sora, Koseškega bajerja, Zbiljskega jezera, dan pa je bil tudi poudarek večjemu angažiranju na področju kmečkega turizma, močnejši ponudbi zasebnih sob tranzitnemu turizmu ter bolj smotrnejšemu zapiranju gostinskih lokalov v času večjega turističnega povpraševanja.

Na področju racionalnejše izrabe prostora je bila povečana angažiranost izvršnega sveta občine, njenih upravnih organov, obenem pa tudi skupnosti komunalne skupnosti kmetijske skupnosti stanovanjske skupnosti ter krajevnih skupnosti. V letu 1979 se je pristopilo k razgrnitvi generalnega urbanističnega načrta, obenem pa so bili sprejeti tudi dokumenti, ki so urejali urbanistično politiko na celotnem območju občine. Močnejša angažiranost delegatske baze pri urejanju prostorskih vprašanj kot fundamentalne osnove ekonomskega in socialnega razvoja je pripomogla, da se je v kontinuiranem planiranju pojavil prostor kot pomembna kategorija planiranja, na katero se je dopolnjevala ostala planska struktura.

Na področju stanovanjske gradnje so bile s Smernicami dane pomembne naloge nosilec tega dela. Čeprav niso bile izvršene vse naloge, planirane s smernicami, pa je angažiranost in pristop k samoupravnemu urejanju odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v novo nastajajočih soseskah, novih enotah združnih gradenj itd., zagotovilo, da bodo naloge v celoti opravljene. Ustanovitev interesnih skupnosti uporabnikov in izvajalcev pred pričetkom gradnje v novih soseskah, kakor tudi urejanje odnosov na področju izgradnje solidarnostnih stanovanj, pomeni že tudi v neposredni praksi izvajanje sklepov in priporočil VII. Kongresa ZKS ter sklepov in priporočil MK ZKS o tej problematiki. S tako organiziranim pristopom k urejanju stanovanjske gradnje se uresničuje sprejeta politika, da se urejanje stanovanjske problematike rešuje na samoupravni osnovi, da se ne rešuje samo problemov novih naselij, ampak, da se hkrati ureja tudi stanovanjska problematika starejših naselij (Stara Šiška, Draveljska gmajna) z načelom, da se staro umika novemu.

Ob sprotne urejanju gradnje objektov iz programa samoprispevka I. se je v letu 1979 sočasno pripravljala tudi osnova (lokacijska in finančna), da se je lahko pričelo z gradnjo objektov II. samoprispevka, predvidenih za gradnjo v letu 1979 (OŠ Vižmarje-Brod, OŠ Šentvid, OŠ Simon Jenko-Smlednik, OŠ Dravlje, VVD Dravlje v blokkih, VVD Dravlje, VVD Draveljska gmajna - učilnice, telovadnice, prizidki itd.) dočim so že za gradnjo pripravljani dokumenti za še nadaljnje objekte (OŠ Medvode, VVD Hinko Smrekar, VVD Zgornja Šiška) kar vse pomeni, da so bile programirane naloge za leto 1979 v celoti realizirane.

S SMERNICAMI določene naloge na področju družbenega planiranja so bile v celoti izvršene. Obveznosti, ki jih je imel izvršni svet glede sprejemanja dokumentov za pripravljane srednjeročnega plana (delovni program, SMERNICE) so se sočasno realizirale v Komiteju za družbeno planiranje, Komiteju za družbene dejavnosti, v SIS in KS. Močnejše angažiranje občinskih upravnih organov pa je bilo na področju instruktaze (upoštevati je namreč dejstvo, da vsi nosilci planiranja nimajo ustreznih strokovnih služb) vsem nosilec planiranja v samoupravnih organizacijah in skupnostih. Vsi nosilci planiranja, ki so sprejeli sklepe o izdelavi dokumentov srednjeročnega plana,

enako pa tudi vseh 89 OZD, ki so sprejele sklepe o pripravi dolgoročnih planov Ljubljana 2000, je pokazalo disciplino pri sprejemanju tako pomembnih dokumentov. Temu primerno je bila opravljena tudi sprememba v načinu dela Komiteja za družbeno planiranje, ki je s tem, da se je močnejše povezal z nosilci planiranja, zavrgel stare oblike kabinetskega dela, ter z neposrednimi obiski nosilcem planiranja in z organiziranjem posebnih instruktaznih seminarjev zblížal nosilce planiranja na ekonomskem, socialnem in prostorskem področju, posebna pozornost pa je bila namenjena izdelavi planov s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Tako organizirano delo je pokazalo na določene slabosti v pogledu strokovne usposobljenosti planerjev, ki pa jih bo mogoče s stalnim usposabljanjem vsaj deloma odpraviti. V procesu prilagajanja novim zahtevam je med planerji posameznih področij (nosilcev) planiranja prišlo do nekaterih časovnih zamikov, ki pa bodo v prihodnje z dogovorjeno metodologijo dela odpravljene.

I. GOSPODARSTVO

Poročilo o uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana Šiška za obdobje 1976-1980 v letošnjem prvem polletju na področju gospodarstva, je izdelano po podatkih, ki jih samostojno zbira KOMITEJ ZA DRUŽBENO PLANIRANJE IN DRUŽBENO-EKONOMSKE ODNOSE le v tistih primerih, ko jih SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA ne zajema, kakor tudi podatkov, ki so bili posredovani s strani SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA.

Analiza poslovanja gospodarstva občine naj bi zajemala vse gospodarske organizacije združenega dela, ki imajo sedež v občini Ljubljana Šiška, vendar je SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA glede spremljave statusnih sprememb v zamiku zaradi kasnejšega dospelja odločb o registraciji.

Ob polletni analizi poslovanja smo zajeli tudi vse organizacije združenega dela iz negospodarstva, ki poslujejo po gospodarskem računu.

Pripominjamo tudi, da primerjava med lanskim polletjem in letošnjim polletjem, kljub spremenjenemu prilagodljivejšemu kontnemu planu, še vedno ni popolna. V lanskem letu je bil sistem obračunavanja dohodka potrjen prilagajanju in usklajevanju z novim zakonom o ugotavljanju dohodka, preoblikovala se je vsebina posameznih kategorij, v letošnjem letu pa zavira primerjavo še nedokončan proces oblikovanja temeljnih organizacij združenega dela.

a) GLOBALNI REZULTATI

V letošnjem zelo nestabilnem letu in v gospodarsko razmeroma neugodnih razmerah, saj imamo težave na vseh področjih, od oskrbe z energijo, surovinami in repromateriali, še posebej iz uvoza, pri likvidnosti, do skokovitega naraščanja cen, gospodarstvo občine Šiška izkazuje dokaj stabilen položaj in primerno rast vseh kategorij, s katerimi ocenjujemo poslovanje.

Res je, da imamo še vedno 7 organizacij združenega dela, ki so polletje zaključile z izgubo, vendar je to število nižje v primerjavi s prvim tromesečjem letošnjega leta, ko je bilo teh organizacij kar 21. iz področja gospodarstva. Med govimi izgubaši so tudi OZD, kjer je izguba nastala iz sistemskih razlogov in se ne nanaša samo na našo občino. (TOZD Petrol - Zemljski plin)

V šestih mesecih je dosežena ugodna rast družbenega proizvoda, osebnih dohodki ne kažejo večje ekspanzije, čeprav niso ravno nizki.

Delitvena razmerja ustvarjenega družbenega proizvoda so v letošnjem letu mnogo boljše, čeprav seveda še vedno ne idealna. V letošnjem polletju je že dosežen premik v delitvi družbenega proizvoda v korist sredstev razširjene reprodukcije.

Zaposlovanje, kot ena bistvenih točk v razvoju, je na področju gospodarstva umirjeno - celo rahlo zaostaja za planskimi predvidevanji. V prvem polletju je število zaposlenih povečano le za 1,2% v primerjavi z letom 1978 oziroma za 2,0% v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta.